

sprotno z meščanskim pivom „Schulverein“. Kdorkoli pije to pivo, naj si zapomni, da je pospeševal germaniziranje naše mladine. Upamo, da se bodo v bodoče točilo po vseh slovenskih gostilnah poleg domačega piva in ostalih dobroznanih narodnih čeških piv le češko bu-djejeviško akcijsko pivo, ki je poleg navedenih vzrokov tudi jako dobro in priznano po vsem Češkem.

Oznanilo. Deželni odbor goriski raz- glaša: Razpisujejo se s tem štiri deželne pod- pore po 400 kron za dijake z Goriskega, ki so dovršili srednje in stopili v visoke šole. — Te podpore se podeli za I. leto obiskovanja visokih šol, in se bo gledalo na to, da dobijo podpori dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, se sme nakazati podpore di- jakom druge narodnosti. Podpore se bodo iz- plačevale v štirih četrtletnih odplačilih na pro- šnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliško matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Podpore se podele kot častna posojila proti reverzu podpirancev, odnosno njihovih postavnih zastopnikov, tako da bo podpirani imel to častno posojilo povrniti deželnemu odboru brez obresti, kadar pride v primerno socialno in materialno pozicijo. Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pi- smeno do 31. oktobra 1908. in naj se jim priložijo izpričevala zrelosti, ubožstva in vpisa v eno izmed visokih šol. — Razpisujeta se nadalje dva deželna štipendija po 600 kron, ustanovljena od dež. zbora s sklepom z dne 10. septembra 1888 v spomin 40letnega vla- darstva Nj. V. presv. cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehniki ali na višjem poljedelskem zavodu, skozi vsa leta visokoškolskih študij, držč se ob- stoječih postavnih predpisov. Prošilci naj po- dajo svoje vloge deželnemu odboru do 31. ok- tobra 1908 in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju.

Naročajte novi spodnještajerski nar- odni dnevnik! Pošljite izjavo „Narodni založbi“ v Celju, da se naročite na dnevnik, ki prične izhajati s 1. januarjem 1909. Odi- govorite s tem na nemška nasilstva v Ptuj, Celju in Mariboru, da nam pomagata kovati novo ostro orožje proti Nemcem.

Ivan Adamič, v Ljubljani ustreleni četrtoselec, je dejal, ko so ga umirajočega prenesli v stražnico: „Ne povejte mamici, kaj se je zgodilo, umrla bi še ona!“ Vse je jo- kalo. Pogled na mrtveca je bil grozen, zlasti Adamič v svoji revni obleki in zakrpanih črevlj- čkih izvajlja tisočem solze. Tako poroča „Rdeči prapor“ od 23. pret. m.

Slovenskim visokošolcem in abitu- riontom! Z ozirom na izgrede zadnjih dni in na čedalje bolj rastoče ščevanje graških nemških nacionalcev proti Slovincem priporo- čamo slovenskim visokošolcem, naj vzamejo vsi, ki jim le količič dopuščajo razmere, od- hodnico iz nemških šol ter naj se vpišejo na češke visoke šole v Pragi, zlasti pa naj se ogibljejo graških visokih šol. Ni tu treba go- voriti posebe o veliki moralni in duševni iz- gubi, ki jo trpe slovenski akademiki v tem provincialnem glavnem mestu, ki izobrazbe željnemu dijaku nikakor ne nudi tega, kar dobi v Pragi v obilni meri v znanstvenem in družabnem oziru! V mestu, kjer je narodna mržnja proti Slovincem tako razveta kakor v Graecu, ni mogoče misliti na mirno kulturno delo. Zato proč od Graeca tudi v tem oziru. Idite v Prago, kjer boste lahko mirno študirali in se pod vodstvom ljubečih vas bratov pri- pravljali za bodoči poklic in domovini, ki po- trebuje dobrih vsestransko izobraženih delavcev. Slovensko občinstvo pa prosimo, naj se ob vsaki priliki spominja „Slovenskega podpornega društva“ v Pragi.

Osebnosti na Kranjskem. Kandi- datinja Leopoldina Abram je postala provi- zorična učiteljica v Sent Jurju pod Kumom, istotako Ivana Valenčič v Skofji Loki, Ana Bantan v Vavti vasi, Ivana Simčič in Justina Modic v Iški vasi, kamor pride tudi Viljem Mazi za provizoričnega učitelja in vodjo.

Tri paralelke na nemški šoli v štirih dneh! Iz Trsta poročajo: Doznali smo, da je ravnateljstvo c. kr. nemških državnih šol v Trstu zaradi velikega navala otrok poročalo ministrstvu o potrebi odpreta trih paralelek v isti šoli ter da je ministrstvo v štirih dneh odredilo, da se odpro zahtevane tri paralelke na omenjeni šoli. — Tu imamo zopet dokaz o dvojni meri avstrijske vlade, ko gre za Nemce in za Slovane. Tržaški Slovenci že leta in leta prosijo, da bi država sprejela trža- ške slovenske šole, a vse zaman vkljub temu, da je v tržaškem mestu slovenskih šol, za šolo godnih otrok. Za nas so le hitri v osrečevanju z bajoneti in krogli. Vlada nam vedno le obljublja in obljublja. Zopet smo že v šolskem letu in še vedno smo tam, kjer smo bili. Mnogi otroci so se vpisali v slovenske para- lelke prvega razreda Ciril-Methodove šole, a šola se še ni pričela, ker vlada še do da- nes ni izpolnila dane obljube. — In tako so naši šolski otroci na cesti. V našem ljudstvu vra, ter bi moglo priti do resnih izbruhov na-

rodne nevolje. — Posledice naj si pri- piše vlada sama, ki ima vedno pripravljen denar za nemške državne in šulferajske šole, za slovenske pa le prazne obljube. — Videant consules!

Gospodarski boj proti Nemcem. Kakor čitamo v „Domovini“ se sestavi v naj- krajšem času v Celju odbor, ki bo organiziral in ki uredi bojkot nemških trgovcev in obrt- nikov na Spod. Štajerskem. Odbor se sestavi s pomočjo trgovskih društev in zastopnikov obeh strank.

Značilno za Ptuj. „Slovenec“ poročajo iz Ptuja: Za razpisano mesto na sloven- ski okoliški šoli pri Ptujju so prosili med drugim tudi trije trdonemski učitelji iz Schö- nenerjevega volinlega okraja na nemškem Če- škem. Neverjetno!

Logaško učiteljsko društvo odkrije v četrtki, dne 8. oktobra, nagrobni spomenik pokojni tovarišici gospe Ivanki Peruškovi v Starem trgu pri Ložu. Odhod iz Bakega ob 7. uri zjutraj. Odkritje je ob 10. uri na po- kopalništvu v Podcerkvi. Pred odkritjem sv. maša. Vozovi iz Baka na razpolago. Tovariši, tova- rišice in prijatelji pokojnice, udeležite se v obilnem številu ter izkažite pokojnici čast, ki jo je v obilni meri zaslužila. Odbor.

Šolsko zdravstvo.

Jajca so sirova ali mehko kuhana eno najzbornejših živil. Trdo kuhana so neprebav- ljiva, ako jih požiramo v velikih kosih; ako jih pa dobro prežvečimo, jih želodec ravno tako lahko prebavi kakor mehko kuhana. Beljak je lažje prebavljiv kot rumenjaki; prvi obstoji iz 14 delov kemično čistega beljaka na 86 delov vode, poslednji iz beljaka in nekaterih tošč. Jajce zadostuje samo, da dá mladi ptici vse v ustvarjenje njegovega telesa potrebne sestavine, pri čemer pa gre v porabo tudi veliki del jajčje lupine. Ako bi dajali otrokom pojesti z jajcem obnemem tudi fino zmleto jajčjo lupino, bi jim dajali s tem jako veliko vredno jed, ki bi po- speševala zlasti rast zobovja in kosti. Sirova ali mehko kuhana jajca so za slabokrvne, ble- dične, rekonvalescence, doječe ženske jako pri- poročljiva. Takozvane „jajčje jedi“, ki se na- pravljajo iz jaje z malo moko in veliko masti, veljajo splošno za težko prebavljive. In so tudi, ako jih ne jemo s kruhom in ako jih dobro ne prežvečimo. Nasprotno so jedila z veliko moke, ne preveč masti, a s soljo in poprom priporočljiva in morali bi jih na deželi veliko pogosteje uživati, namesto manj redilnega, težko prebavljivega krompirja.

O jagodah so dognali zdravniki, da njih sok pospešuje prebavljanje. Trdokuhan beljak zvođeni, ako zlijeh naj jagodnega soka. Kom- mur je predpisal zdravnik sladkorja prosto dieto, sme brez skrbi jesti jagode, ker tisto malo sladkorja, kar ga imajo v sebi, ne ško- duje. Ni še povsem dognano, ali uživanje ja- god res kaj pomaga zoper protin, a brez dva- ma delajo jagode kri alkalčno, ker so bogate na alkalnih soleh. — Mečnikov je izračunil, da se poraja v prebavljenem aparatu človeko- vem na dan nič manj kot 128 milijonov bakterij, od katerih je del koristen, drug del pa nevaren. On je mnenja, da je v dosego dolgega življenja potrebno, da varujemo ime- novane organe kolikor se le da pred tujimi bakterijami, in našteva med jedili, ki se jih je iz tega vzroka ogibati, tudi jagode. Vsekakor je potrebno, da jagode dobro operete, preden jih jeste.

Listnica uredništva.

A. M.: Danes ni nikakor mogoče. Pa prihodnji! — F. W.: Vemo, kako se godi: očitno protizakoni- nosti. Bo že drugače! Hočejo mir — pa s takimi pogoji!

Slovinci in slovenke!

Žrtvam 20. septembra 1908, tako nedolžno usmrčenim in ranjenim, se slovenski narod najlepše oddolži s tem, da prispeva v prvi vrsti za oskrbo ponesrečenec, od katerih bo marsikateri pohabljen ali vsaj zelo oslavljen zapustil bolnico, potem pa njihove rodovine, ki so podpore potrebne.

Združeni narodni odbor

se zatoraj obrača do vseh Slovincov in Slo- venek, da se odzovejo temu rodoljubnemu po- zivu in vsak po svoji moči v ta namen pri- spevajo, prav posebno pa naši denarni zavodi, občine, korporacije itd.

Kot neizbrisno znamenje naše ljubezni do onih dveh, ki sta padla 20. septembra 1908 kot svetoka smrtnega sovraštva, ki ga do nas goji naš narodni nasprotnik, obnemem kot ope- min k skupnemu delu za prava našega rodu in jezika, pa je tudi potrebno, da jima postavimo

SPOMENIK,

dostojen stvari, za katero sta padla. Slovinci in Slovenke! Nabirajte in prispevajte, da na ta način ovekovečimo spomin na

naša narodna mučenika!

ZDRUŽENI NARODNI ODBOR.

Prispevke, o katerih se bo polagal javen račun, sprejema za združeni narodni odbor g. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, sprejemajo jih pa tudi upravništva slovenskih časopisov v Ljubljani, da jih oddajo imeno- vanemu odboru.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 590. Štajersko. 169 1—1

Za politički okraj Ljutomer, to je za šolska okraja Ljutomer in Gornja Radgona se namesti takoj služba okrajnega pomoč. učitelja s plačo po II. kraj. raz. in z uradnim sedežem v Ljutomeru.

Obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni prosilci za to službo naj vložijo svoje redno opremljene, z do- kazom avstrijskega državljanstva obložene prošnje predpisanim službenim potom najdalje do 5. novem- bra t. l. pri predsedniku okrajnih šolskih svetov Ljutomer in Gornja Radgona v Ljutomeru. Ljutomer, dne 28. septembra 1908.

Št. 16.

Razpis ustanove

„Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ razpisuje s tem dve mesti „Cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove za učiteljske sirote na Kranjskem“ v letnem znesku 80 K.

Ustanova velja za ljudske, srednje in vi- soke šole, izvzemši bogoslovje, ne oziraje se na kraj, kje dotičnik stanuje.

Pravico do te ustanove imajo: 1. Uči- teljske sirote po očetu in materi; v po- manjkanju teh 2. učiteljske sirote po očetu; v pomanjkanju teh 3. učiteljske sirote po materi, v pomanjkanju teh 4. učiteljski otroci sploh.

Prošnje opremljene z zadnjima dvema šolskima izpričevaloma in ubožnim listom, naj se pošljejo do 1. listopada t. l. dru- štvemu tajniku: Juraj Režek, mestni učitelj v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. vinotoka 1908.

Odbor.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in harmo- nije amerikan. sistema prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, učitelj „Glasb. Maticice“ 136 Ljubljana, Gradišče 11. 52 12

Zavod za graviranje in izdelo- vanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kav- čuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišeji, mo- 50 nogrami itd. itd. 52 35

Ceniki gratis in fränko.

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6 nasproti hotela „Union“

priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njihju priznano najboljše črni, medli 19 52—40

lak za šolske table.

Učiteljska tiskarna

priporočata sl. šolskim vodstvom in š. svetom za cesarjev 60 letni jubilej krasne

jubilejske karte

na karton z vzbočenim emblemom (naš cesar l. 1848. in 1908.) in primernim besedilom.

Posamezni komadi: manjši po 10 h. večji po 20 h. Pri naročilu nad 100 komadov 10% popusta. 112 12—9

Za šolsko mladino najprimernejše in najee- nejše darilo in spomin na letošnji jubilej.

Kolega!

Svetujem Vam, da kupite svoji soprog, s čimer ji na- pravite veselje.

Hočete?

Naročite ji krasno in praktično sukno za krilo. Čujte, kaj piše goa. učite- ljica Frič-ova iz Slatenice: „Jaz sem popolnoma zadovoljna; v dokaz služu- to, da sem izmed osem kosov, ki ste mi jih poslali na izber, izbrala sedem.“

A glejte, kako so cenene:

- 1 kse sukna za celo strupano krilo (Z 1-90)
- 1 " " " kuhinjsko " " 2-
- 1 " " " vrtno " " 2-40
- 1 " " " lepše " " 3-
- 1 " " " prave lepše " " 3-40

Naročite takoj po povzetju od tvrdke

Adolf Buchta v Kamenci, p. Šadek v Poličky, Češko. 113 26—11

Slovinci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

122 81 18

Zalogo šolskih zvezkov za Štajersko

(od dež. šol. sveta potrjeni z dne 3. oktobra 1899) za Kranjsko po F. Levčevim lepo- pisju iz najboljšega papirja, enakomernimi čistimi črtami, pivnikom in poljubnim ovitkom priporoča 53 26—19

A. Umek v Brežicah in Krškem.

Uzorce na zahtevanje zastoj in fränko.

knjigoveznico

Jos. Dežman

Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 7.

Izvršujem vsa dela, od preprostih do najfinejših. Posebno solidno in cenovno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapiskov, hranilnih in drugih knjižic ter iz- vrševanje vseh raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko.

Cene sigurno najnižje.

Pri večjih naročilih znaten popust, oziroma pla- čam poštnino od pošiljatev z dežele. Tako da naročnik radi pošiljatev nima nikakih stroškov. 53 26—14

Kavarno Prešeren

na Marijinem trgu v palači Assicura- zioni generali.

Razen mnogih drugih časopisov je na razpolago tudi „Učiteljski Tovariš“.

Slavnemu učiteljsktvu se priporoča za obilen obisk

Karol Polajnar

146 6—4 kavarnar.

K. FLORIAN v Kranju

priporočata p. n. krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom in učiteljsktvu svojo 166 4 2

knjigarno

za dobavljanje vseh knjig in časopisov, ka- kor tudi trgovino papirja ter vseh v šolsko stroko spadajočih potrebščin.

VERONIKA KENDA

v Ljubljani

na Dunajski cesti šte. 20

priporočata p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljsktvu svojo

veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih veli- kostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko iz- biro peres, držal, svinčnikov, gu- mic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 157 52—4

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov.